

Statuten & Huishoudelijk Reglement GroenLinks maart 2013

INHOUD

Statuten	Artikelen	Pagina
I	Naam, zetel en definities.....	1 en 2.....2
II	Doel en middelen.....	3 t/m 6.....2
III	Leden.....	7 t/m 11.....3
IV	Congres.....	12 t/m 16.....4
V	Afdelingen, federaties en provincies.....	17 t/m 23.....5
VI	Partijbestuur, vertegenwoordiging.....	24 t/m 28.....6
VII	Jaarverslag, jaarrekening en begroting.....	29 t/m 30.....6
VIII	Partijraad.....	31 en 32.....7
IX	Toezichtraad.....	33.....7
X	Landelijk Bureau.....	34 t/m 36.....7
XI	Werkgroepen.....	37.....7
XII	Commissie voor geschil en beroep.....	38.....8
XIII	Besluitvorming; herstemming.....	39.....8
XIV	Huishoudelijk reglement en overige reglementen. .	40 en 41.....8 en 9
XV	Statutenwijziging en ontbinding.....	42 en 43.....9
XVI	Slotbepalingen.....	44 t/m 46.....9

Huishoudelijk reglement	Artikelen	Pagina
I	Participatie.....	1.....10
II	Congres	
	- Congrespresidium.....	2 en 3.....10
	- Stemgerechtigde Congresdeelnemers.....	4.....10
	- Congresstukken.....	5 t/m 10.....11 en 12
	- Toegang en spreekrecht.....	11.....12
	- Extra Congres.....	12 en 13.....12 en 13
III	Referendum	
	- Besluitvormend referendum.....	14 t/m 17.....13
	- Correctief referendum.....	18 en 19.....13 en 14
IV	Verkiezingsreglementen	
	- Algemene bepalingen.....	20 t/m 32.....14, 15 en 16
	- Uitzonderlijke situaties.....	33 t/m 35.....16
	- Kandidatenlijsten.....	36 en 37.....16
	- Kandidatencommissies.....	38 t/m 41.....17 en 18
	- Stemmingen.....	42 t/m 48.....18 en 19
	- Verkiezingsreglement Tweede Kamer.....	49 t/m 51.....19 en 20
	- Lijsttrekkerreferendum.....	52 t/m 54.....20
	- Vaststelling kandidatenlijst	55.....20
	- Verkiezingsreglement Eerste Kamer.....	56 t/m 58.....21
	- Verkiezingsreglement Europees Parlement.....	59.....21
	- Verkiezingsreglement Provinciale Staten.....	60 t/m 64.....21 en 22
	- Verkiezingsreglement (deel)gemeenteraden.....	65 t/m 70.....22 en 23
	- Verkiezingsreglement partijbestuur.....	71 en 72.....23
	- Verkiezingsreglement afvaardiging EFGP/EGP.....	73 en 74.....23 en 24
	- Verkiezingsreglement overige besturen.....	75.....24
V	Afdelingen.....	76 t/m 82.....24 en 25
VI	Federaties.....	83 t/m 85.....25
VII	Provincies.....	86 t/m 89.....25 en 26
VIII	Partijbestuur.....	90 t/m 93.....26
IX	Partijraad.....	94 t/m 100.....26 en 27
X	Toezichtraad.....	101.....27 en 28
XI	Landelijke werkgroepen.....	102.....28
XII	Overige bepalingen	
	- Deelname aan college of regering.....	103.....28
	- Openbaarheid van vergaderingen.....	104.....28
	- Verantwoordingsplicht.....	105.....28
	- Onverenigbaarheid van functies.....	106.....29
	- Onverenigbaarheid van lidmaatschap.....	107.....29
	- Commissie voor geschil en beroep.....	108 en 109.....29

STATUTEN GROENLINKS

met de laatste statutenwijzigingen, zoals vastgesteld door het GroenLinks-Congres van 3 maart 2013

I - NAAM, ZETEL EN DEFINITIES

Artikel 1.

1. De vereniging draagt de naam: GroenLinks.
2. Zij heeft haar zetel te Utrecht.

Artikel 2.

In deze statuten wordt verstaan onder:

- a. Vereniging: GroenLinks;
- b. Congres: de algemene vergadering van de Vereniging, genoemd in artikel 12;
- c. partijbestuur: het partijbestuur, genoemd in artikel 24;
- d. partijraad: de partijraad, genoemd in artikel 31;
- e. toezichtraad; de toezichtraad, genoemd in artikel 33;
- f. commissie voor geschil en beroep: de commissie voor geschil en beroep, genoemd in artikel 38;
- g. volksvertegenwoordigers: leden van de Eerste en Tweede Kamer, leden van het Europees parlement, leden van de provinciale statenleden en (stads)deelraden;
- h. bestuurders: ministers, staatssecretarissen, leden van de Europese Commissie, commissarissen van de Koning, leden van gedeputeerde staten, burgemeesters, wethouders en de leden van het dagelijks bestuur van een deelgemeente of stadsdeel;
- i. College B & W: college van burgemeester en wethouders op gemeentelijk of deelgemeentelijk c.q. stadsdeelniveau.

II - DOEL EN MIDELEN

Artikel 3.

1. De Vereniging heeft als doelstelling het bedrijven van GroenLinkse politiek.
2. In haar programma's wordt omschreven wat onder GroenLinkse politiek wordt verstaan.

Artikel 4.

De Vereniging tracht haar doel te bereiken door:

- a. het voeren van politieke actie in de breedste vorm;
- b. het deelnemen aan verkiezingen voor vertegenwoordigende lichamen;
- c. alle overige wettelijke middelen die voor dat doel nuttig en nodig zijn.

Artikel 5.

1. Leden hebben het recht zich beschikbaar te stellen voor alle functies in en namens de Vereniging en zijn daarin benoembaar.
2. Uitgangspunt is het bevorderen van deelname aan alle functies die in en namens de partij worden vervuld, voor al haar leden ongeacht sekse, seksuele voorkeur, huidskleur, nationaliteit, culturele achtergrond, leeftijd of validiteit.
3. Uitgangspunt is tevens een gelijke deelneming van vrouwen en mannen aan alle functies en vertegenwoordigingen van de Vereniging. Uitgangspunt is ook deelneming van migranten aan alle functies en vertegenwoordigingen van de Vereniging.
4. De Vereniging scheidt hiertoe de voorwaarden, welke nader zijn geregeld in het huishoudelijk reglement.

Artikel 6.

1. De geldmiddelen van de Vereniging bestaan uit:
  - a. contributies van leden;
  - b. afdrachten van volksvertegenwoordigers en ambtsdragers;
  - c. donaties;
  - d. subsidies;
  - e. nalatenschappen, legaten en schenkingen;
  - f. overige baten.
2. Nalatenschappen zullen uitsluitend kunnen worden aanvaard onder gebruikmaking van het voorrecht van boedelbeschrijving.

III - LEDEN

Artikel 7.

1. Lid van de Vereniging kan zijn iedere natuurlijke persoon die instemt met het doel en die de leeftijd van zestien jaar heeft bereikt.
2. Het lidmaatschap wordt verkregen door inschrijving door of vanwege het partijbestuur, onverminderd het bepaalde in lid 4.
3. Bij niet-toelating staat beroep open op de commissie voor geschil en beroep zonder beroepsmogelijkheid.
4. De toelating tot het lidmaatschap is eerst volledig na persoonlijke betaling van ten minste de minimumcontributie en na verloop van drie maanden sedert de inschrijving als lid. Gedurende deze periode heeft het (aspirant)lid de rechten welke aan een volwaardig lid toekomen, behoudens het stemrecht. Deze rechten kunnen niet meer worden uitgeoefend indien niet binnen gemelde periode ten minste de minimumcontributie is voldaan.

Artikel 8.

1. Elk lid is persoonlijk een jaarlijkse contributie aan de Vereniging verschuldigd.
2. De hoogte van de contributie wordt, voor verschillende inkomenscategorieën verschillend, vastgesteld door het Congres.

Artikel 9.

Het lidmaatschap eindigt:

- a. door de dood van het lid;
- b. door opzegging door het lid;
- c. door opzegging door de Vereniging;
- d. door roeyement.

Artikel 10.

1. De Vereniging kan het lidmaatschap opzeggen indien het lid, na daartoe behoorlijk te zijn aangemaand, in gebreke is met de betaling van de contributie of met het voldoen aan andere financiële verplichtingen.
2. Opzegging door de Vereniging geschiedt door of vanwege het partijbestuur, na voorafgaande instemming door de toezichtraad.
3. Betrokkene staat, binnen een maand na ontvangst van de kennisgeving van het besluit, beroep op de commissie voor geschil en beroep open.
4. Gedurende de beroepstermijn(en) en hangende het beroep is het lid geschorst.

Artikel 11.

1. Royement kan alleen worden uitgesproken wanneer een lid in strijd met de statuten, reglementen of besluiten van de Vereniging handelt, de Vereniging op onredelijke wijze benadeelt of haar/zijn zetel niet ter beschikking stelt naar aanleiding van een terugroepingprocedure zoals bepaald in het huishoudelijk reglement.
2. Royement geschiedt door het partijbestuur, na voorafgaande instemming door de toezichtraad.
3. De betrokkene wordt ten spoedigste schriftelijk van het besluit in kennis gesteld, onder opgave van redenen.
4. Haar/hem staat, binnen een maand na ontvangst van de kennisgeving van het besluit, beroep op de commissie voor geschil en beroep open.
5. Gedurende de beroepstermijn(en) en hangende het beroep is het lid geschorst.

IV - CONGRES

Artikel 12.

1. Het Congres wordt gevormd door de aanwezige stemgerechtigde partijleden. Het verkrijgen van stemrecht wordt geregeld in het huishoudelijk reglement.
2. Elke stemgerechtigde congresdeelnemer heeft in het Congres één stem. Een stemgerechtigde congresdeelnemer kan het stemrecht niet bij volmacht aan een ander verlenen.

Artikel 13.

1. Aan het Congres komen, als hoogste orgaan van de Vereniging, alle bevoegdheden toe, die niet door de wet, deze statuten of reglementen aan andere organen zijn opgedragen.
2. Het Congres bepaalt op hoofdlijnen het beleid van het partijbestuur en beoordeelt de uitvoering van het beleid door het partijbestuur.
3. Het Congres beoordeelt het beleid van de fracties van GroenLinks in de Eerste en in de Tweede Kamer der Staten-Generaal en van de delegatie in het Europese Parlement.
4. Het Congres wijst de kandidaten aan voor de verkiezingen van de leden van de Eerste en de Tweede Kamer der Staten-Generaal en van het Europese Parlement. De wijze waarop kandidaten worden gesteld wordt geregeld in of bij het huishoudelijk reglement.
5. In of bij het huishoudelijk reglement kan worden bepaald en geregeld dat andere organen de door het Congres vastgestelde kandidatenlijst voor de verkiezing van de leden van de Tweede Kamer kunnen aanvullen.
6. Het Congres is belast met de vaststelling van politieke programma's en van verkiezingsprogramma's voor de verkiezingen van de leden van de Tweede Kamer en van het Europese Parlement.

Artikel 14.

1. Het partijbestuur roept ten minste eenmaal per jaar het Congres bijeen, en voorts zo dikwijls het dit wenselijk oordeelt.
2. Op schriftelijk verzoek van ten minste een tiende deel van de leden is het partijbestuur verplicht tot het bijeenroepen van het Congres op een termijn van niet langer dan vier weken. Eenzelfde verplichting bestaat indien de partijraad of de toezichtraad daartoe verzoekt.
3. Indien aan het verzoek binnen veertien dagen geen gevolg wordt gegeven, kunnen de verzoekers zelf tot die bijeenroeping overgaan op de wijze, die in of bij het huishoudelijk reglement is bepaald. De verzoekers kunnen alsdan zelf voorzien in de leiding der vergadering en het opstellen der notulen.

Artikel 15.

1. Er is een congrespresidium dat zorg draagt voor het voorzitterschap en het secretariaat van het Congres en voor de overige organisatie.
2. De voorzitter en secretaris van het partijbestuur en hun vervangers treden niet op als voorzitter of secretaris van het Congres.

Artikel 16.

1. Het Congres kan besluiten tot het organiseren van een besluitvormend referendum.
2. Besluiten van het Congres kunnen aan een correctief referendum worden onderworpen.
3. Ten behoeve van interne verkiezingen kan een ledenreferendum worden georganiseerd.
4. De gevallen waarin, de tijd waarbinnen, en de wijze waarop een referendum zal worden gehouden, worden in of bij huishoudelijk reglement geregeld.
5. Hangende de uitslag van een referendum wordt de uitvoering van het besluit geschorst.

V - AFDELINGEN, FEDERATIES EN PROVINCIES

Artikel 17.

1. De Vereniging kent afdelingen.
2. Een afdeling is een regionaal begrensd, onzelfstandig onderdeel van de Vereniging, zonder rechtspersoonlijkheid.

Artikel 18.

1. Elk lid behoort tot de afdeling waar zij/hij woonachtig is.
2. Het lid dat in België woont, behoort tot de afdeling Brussel.
3. Het lid dat elders buiten Nederland woont, wordt door of vanwege het partijbestuur ingeschreven in een door dat lid zelf te kiezen afdeling. Zij/hij wordt geacht in die afdeling woonachtig te zijn.

Artikel 19.

Alle leden die niet geschorst zijn hebben in de ledenvergadering van de afdeling waartoe zij behoren ieder één stem.

Artikel 20.

Een afdeling wordt gevormd door hetzij:

- a. één gemeente;
- b. meer gemeenten;
- c. een nader vast te leggen deel van één gemeente.

Artikel 21.

1. Afdelingen als bedoeld in artikel 20 onder c, die tezamen tot dezelfde gemeente behoren, vormen een organisatorisch verband onder de naam "federatie".
2. Alle leden die niet geschorst zijn hebben in de ledenvergadering van de federatie van de gemeente waarin zij woonachtig zijn ieder één stem.
3. In of bij het huishoudelijk reglement wordt geregeld wanneer bepalingen en regelingen voor afdelingen van gelijke toepassing zijn op federaties.

Artikel 22.

1. In iedere provincie wordt ten minste eenmaal per jaar een provinciale vergadering belegd.
2. Alle leden die niet geschorst zijn hebben in de vergadering van de provincie waarin zij woonachtig zijn ieder één stem.

Artikel 23.

De provinciale vergadering heeft als taak onder meer:

- a. het benoemen van een provinciaal bestuur ter behartiging van de belangen van GroenLinks op provinciaal niveau;
- b. het zorg dragen voor de deelname aan de verkiezing van de leden van Provinciale Staten;
- c. het beoordelen van het beleid van de fractie van GroenLinks in Provinciale Staten.

VI - PARTIJBESTUUR, VERTEGENWOORDIGING

Artikel 24.

1. Het partijbestuur is het bestuur van de Vereniging.
2. Omvang en samenstelling van het partijbestuur worden geregeld in of bij het huishoudelijk reglement.

Artikel 25.

1. Het partijbestuur wordt door het Congres benoemd, voor een periode van drie jaren. De wijze van kandidaatstelling en verkiezing en vervulling van tussentijdse vacatures wordt geregeld in of bij het huishoudelijk reglement.
2. In tussentijdse vacatures kan ook door de toezichtraad voorlopig worden voorzien. Een voorziening als bedoeld behoeft goedkeuring achteraf door het congres.
3. Een bestuurslid kan, ongeacht de periode waarvoor zij/hij is benoemd, te allen tijde door het Congres worden ontslagen.
4. Niemand kan langer dan zes jaren achtereen lid zijn van het partijbestuur.

Artikel 26.

De leden van het partijbestuur dragen zorg dat in het verenigingenregister bij de Kamer van Koophandel en Fabrieken te Utrecht steeds worden ingeschreven: naam, voornamen, adres, woonplaats, geboortedatum en functie van elk lid van het partijbestuur.

Artikel 27.

De Vereniging wordt in en buiten rechte vertegenwoordigd door twee leden van het partijbestuur.

Artikel 28.

Het partijbestuur is bevoegd tot het aangaan van overeenkomsten tot verkrijging, vervreemding en bezwaring van registergoederen, en tot het aangaan van overeenkomsten waarbij de Vereniging zich als borg of hoofdelijk schuldenaar verbindt, zich voor een derde sterk maakt of zich tot zekerheidstelling voor een schuld van een ander verbindt, mits na voorafgaande goedkeuring door het Congres of door de toezichtraad.

VII - JAARVERSLAG, JAARREKENING EN BEGROTING

Artikel 29.

1. Het boekjaar is gelijk aan het kalenderjaar.
2. Het partijbestuur is verplicht tot het houden van zodanige aantekeningen omtrent de vermogenstoestand van de Vereniging, dat daaruit te allen tijde haar rechten en verplichtingen kunnen worden gekend.
3. Het partijbestuur brengt op een Congres uiterlijk in de maand juni na afloop van het boekjaar, behoudens verlenging van deze termijn door het Congres, een jaarverslag uit over de gang van zaken in de Vereniging en over het gevoerde beleid. Het partijbestuur legt de balans en de staat van baten en lasten met een toelichting ter goedkeuring aan het Congres over.
4. Deze stukken worden ondertekend door de bestuursleden; ontbreekt de ondertekening van een of meer hunner, dan wordt daarvan onder opgave van redenen melding gemaakt. Goedkeuring van deze stukken door het Congres strekt tot decharge van het partijbestuur.
5. Het partijbestuur is verplicht de in de vorige leden bedoelde bescheiden tien jaren lang te bewaren.

Artikel 30.

Het partijbestuur draagt jaarlijks zorg voor het opstellen van de begroting, uiterlijk in november van het jaar voorafgaande aan het begrotingsjaar. De begroting wordt ter goedkeuring aan de toezichtraad voorgelegd.

VIII - PARTIJRAAD

Artikel 31.

1. De Vereniging kent een partijraad.
2. De partijraad is de vertegenwoordiging van de leden van de vereniging en heeft als taken:
  - a. het samen met het Partijbestuur organiseren van meningsvormend debat als resultaat van bredere discussies in diverse geledingen en op verschillende plaatsen in de partij;
  - b. het formuleren van conclusies die richting geven aan het politieke beleid van de vereniging;
  - c. het bewaken van de implementatie van de onder b. bedoelde conclusies bij het partijbestuur en de fracties van GroenLinks in de Eerste en Tweede Kamer en het Europees Parlement.
3. De partijraad legt zijn werkwijze vast in een protocol.

Artikel 32.

1. De leden van de partijraad worden gekozen voor een zittingsperiode van drie jaren, volgens regelingen die worden getroffen in of bij het huishoudelijk reglement.
2. Een lid van de partijraad is verantwoording verschuldigd aan de vergadering die haar/hem heeft gekozen.

IX - TOEZICHTRAAD

Artikel 33.

1. De vereniging kent een toezichtraad.
2. De taak van de toezichtraad is het houden van toezicht op de organisatorische, juridische en financiële aspecten van beleid en werkzaamheden van het partijbestuur.
3. De leden van de toezichtraad worden gekozen door het congres voor een zittingsperiode van drie jaar, volgens regelingen die worden getroffen in of bij het huishoudelijk reglement.
4. De toezichtraad legt verantwoording af aan het congres.
5. De toezichtraad legt haar werkwijze vast in een protocol.

X – LANDELIJK BUREAU

Artikel 34.

De vereniging GroenLinks kent een Landelijk Bureau. Het Landelijk Bureau is belast met de ondersteuning en de ontwikkeling van GroenLinks en met de ondersteuning van het Partijbestuur. Het Landelijk Bureau wordt geleid door een door het Partijbestuur aangestelde directeur. Het Partijbestuur is de formele werkgever van de directeur.

Artikel 35.

Het partijbestuur is bevoegd onder zijn verantwoordelijkheid onderdelen van zijn taak te doen uitvoeren door het Landelijk Bureau.

Artikel 36.

Het partijbestuur stelt, in overleg met de directeur van het Landelijk Bureau, een directiereglement vast, waarin de taken, bevoegdheden en werkwijze van het Landelijk Bureau en de directeur nader worden geregeld.

XI - WERKGROEPEN

Artikel 37.

1. Binnen de Vereniging bestaan werkgroepen.
2. Een werkgroep is een zelforganisatie van mensen binnen de Vereniging op grond van een gedeelde belangstelling voor een thematiek of op grond van een door hen als gemeenschappelijk ervaren kenmerk, dat overeenstemt met door de Vereniging nagestreefde emancipatie en/of bestreden discriminatie. Een werkgroep kan tevens worden gevormd door mensen die zich specifiek voelen aangetrokken door één van de inspiratiebronnen van GroenLinks en zich daarop nader willen bezinnen.

XII – COMMISSIE VOOR GESCHIL EN BEROEP

Artikel 38.

1. Er is een commissie voor geschil en beroep, waarin geen leden van het partijbestuur zitting kunnen hebben, met als taak:
  - a. het trachten te bemiddelen bij aan haar voorgelegde geschillen tussen enerzijds een of meer leden en anderzijds een partijorgaan (anders dan het Congres);
  - b. het trachten te bemiddelen bij aan haar voorgelegde geschillen tussen partijorganen (anders dan het Congres) onderling;
  - c. het doen van uitspraken bij geschillen als onder a en b bedoeld, mits ten minste één van de bij het geschil betrokken leden of organen daarom schriftelijk heeft gevraagd; aan het doen van een uitspraak gaat een bemiddelingspoging door de commissie voor geschil en beroep vooraf;
  - d. het overigens doen van uitspraken, na voldoende hoor en wederhoor, in gevallen die in of krachtens deze statuten aan haar zijn opgedragen;
  - e. het beslissen op een beroep ingesteld door een kandidaat op landelijk niveau. De commissie toetst of de kandidatencommissie de voorgeschreven procedure heeft gevolgd en of zij in redelijkheid, gezien het vastgestelde profiel en werkwijze, tot haar besluit is gekomen;
  - f. het beslissen op een beroep dat is ingesteld tegen de categorie waarin een amendement op een congresstuk voorafgaand aan een congres is ingedeeld.
  - g. het beslissen op een beroep dat is ingesteld tegen een negatief besluit van het partijbestuur over de toekenning van een extra periode voor landelijke vertegenwoordigers conform artikel 29 lid 4 van het huishoudelijk reglement.
2. De commissie stelt haar werkwijze vast in een protocol.
3. Tenzij bij of krachtens deze statuten anders is bepaald, kan tegen de uitspraken en de beslissingen van de commissie voor geschil en beroep geen hoger beroep worden ingesteld, onverminderd het recht om de zaak bij de burgerlijke rechter aanhangig te maken.
4. Dit artikel is niet van toepassing in gevallen waarvoor in het huishoudelijk reglement een uitzondering is gemaakt.

XIII - BESLUITVORMING; HERSTEMMING

Artikel 39.

1. Het in de vergadering van een orgaan van de partij uitgesproken oordeel van de voorzitter van die vergadering omtrent de uitslag van een stemming is beslissend. Hetzelfde geldt voor de inhoud van een genomen besluit, voor zover werd gestemd over een niet schriftelijk vastgelegd voorstel.
2. Wordt onmiddellijk na het uitspreken van het oordeel van de voorzitter de juistheid daarvan betwist, dan vindt een nieuwe stemming plaats, indien een stemgerechtigde aanwezige dit verlangt. Door deze nieuwe stemming vervallen de rechtsgevolgen van de oorspronkelijke stemming.

XIV - HUISHOUDELIJK REGLEMENT EN OVERIGE REGLEMENTEN

Artikel 40.

1. Het Congres stelt een huishoudelijk reglement vast, dat geen bepalingen mag bevatten die in strijd zijn met de wet of deze statuten.
2. In het huishoudelijk reglement wordt geregeld hetgeen krachtens deze statuten in het huishoudelijk reglement geregeld moet worden, en voorts al datgene waarvan regeling in of bij huishoudelijk reglement gewenst wordt.
3. Het huishoudelijk reglement kan worden gewijzigd door het Congres.
4. Tenminste twee weken vóór het Congres wordt door het partijbestuur of door degenen die het Congres bijeenroepen, aan de afdelingen en de stemgerechtigde congresdeelnemers meegedeeld dat een voorstel tot wijziging van de reglementen zal worden behandeld. De voorgedragen wijziging wordt woordelijk opgenomen in de congresstukken.
5. Wijzigingen in het huishoudelijk reglement treden in werking per de eerste dag van de kalendermaand volgend na de datum van het besluit, tenzij bij het besluit de inwerking-treding anders is geregeld.

Artikel 41.

1. Onderdelen en organen van de Vereniging die eigen reglementen opstellen, leggen de reglementen en wijzigingen daarin ter goedkeuring voor aan het partijbestuur.
2. Deze reglementen mogen niet in strijd zijn met de wet, deze statuten of het huishoudelijk reglement.

XV - STATUTENWIJZIGING EN ONTBINDING

Artikel 42.

1. Deze statuten kunnen worden gewijzigd door het Congres.
2. Ten minste twee weken vóór het Congres wordt door het partijbestuur of door degenen die het Congres bijeenroepen, aan de afdelingen en de stemgerechtigde congresdeelnemers meegedeeld dat een voorstel tot wijziging van de statuten zal worden behandeld. De voorgedragen wijziging wordt woordelijk opgenomen in de congresstukken.
3. Een besluit tot statutenwijziging behoeft ten minste twee derden van de uitgebrachte stemmen. Hetzelfde geldt voor voorstellen tot amendering van het voorstel tot statutenwijziging.
4. De wijziging treedt niet in werking dan nadat hiervan een notariële akte is opgemaakt.

Artikel 43.

1. Op een besluit tot ontbinding van de Vereniging is het bepaalde in artikel 42 lid 1 tot en met 3 van gelijke toepassing.
2. De Vereniging blijft na haar ontbinding voortbestaan voor zover dit tot vereffening van haar vermogen nodig is.
3. De vereffening geschiedt door het partijbestuur of door vereffenaars, die door het Congres zijn aangewezen.
4. De vereffenaars dragen er zorg voor, dat van de ontbinding van de Vereniging inschrijving geschiedt in het register, bedoeld in artikel 26.
5. Gedurende de vereffening blijven de bepalingen van deze statuten zoveel mogelijk van kracht.
6. Een eventueel batig saldo van de ontbonden Vereniging wordt besteed volgens een besluit van het Congres.
7. Na afloop van de vereffening blijven de boeken en bescheiden van de ontbonden Vereniging gedurende dertig jaar berusten onder de jongste vereffenaar.

XVI - SLOTBEPALINGEN

Artikel 44.

Verschillen van mening over de uitleg van deze statuten of van het huishoudelijk reglement worden tot het doen van een bindende uitspraak voorgelegd aan de commissie voor geschil en beroep, zonder beroepsmogelijkheid.

Artikel 45.

1. Bij onvoorzienne zaken waarbij de toepassing van bepalingen in de statuten of het huishoudelijk reglement tot onbillijkheden van zwaarwegende aard of schade aan de partij zou leiden, kan het partijbestuur van de bepalingen afwijken.
2. Afwijkingen van de bepalingen van de statuten of het huishoudelijk reglement worden gemotiveerd meegedeeld aan de toezichtraad.

Artikel 46.

In alle gevallen waarin de wet, de statuten en de reglementen niet voorzien, beslist het partijbestuur. Het partijbestuur doet van toepassing van dit artikel mededeling aan de toezichtraad.

HUISHOUDELIJK REGLEMENT GROENLINKS

zoals in gewijzigde vorm vastgesteld door het congres van 3 maart 2013

I - PARTICIPATIE

Artikel 1.

1. Uitgangspunt bij de samenstelling van alle partijorganen, vertegenwoordigingen en door organen van de partij ingestelde commissies van GroenLinks is dat het aandeel van zowel vrouwen als migranten in ieder geval overeenkomt met hun aandeel in de bevolking. Voor het aandeel van vrouwen betekent dit dat gestreefd moet worden naar "ten minste de helft"; voor het aandeel van migranten wordt gekeken naar het lokale, regionale c.q. landelijke aandeel.
2. Indien wordt afgeweken van het in lid 1 genoemde uitgangspunt, zal het orgaan dat verantwoordelijk is voor de desbetreffende kandidaatstelling, daarover uitdrukkelijke verantwoording verschaffen aan het orgaan dat voor de benoeming of verkiezing verantwoordelijk is.

II - CONGRES

■ CONGRESPRESIDIUM

Artikel 2.

1. Het congrespresidium bestaat uit een door het Congres op voorstel van de partijraad vast te stellen aantal leden van ten minste vijf en ten hoogste negen en wordt door het Congres gekozen in een blokstemming. Bevoegd tot kandidaatstelling zijn het zittende congrespresidium, de partijraad en 15 leden gezamenlijk.
2. Het partijbestuur benoemt uit zijn midden één persoon, die als adviserend lid aan het congrespresidium wordt toegevoegd.
3. Het congrespresidium legt jaarlijks verantwoording af aan het Congres.

Artikel 3.

1. Het congrespresidium draagt zorg voor:
  - a. het voorzitterschap en het secretariaat van het Congres en van eventuele aparte secties van het Congres of zittingen anderszins;
  - b. de vaststelling van de dagorde van het Congres;
  - c. de samenstelling van de agenda en het tijdschema na overleg met het partijbestuur;
  - d. de organisatorische voorbereiding van het Congres na overleg met het partijbestuur;
  - e. het doen uitreiken van stemkaarten, stembiljetten, enz. aan stemgerechtigde congresdeelnemers;
  - f. het benoemen van een stembureau bestaande uit ten minste drie partijleden, die geen lid zijn van het partijbestuur en die niet kandidaat staan voor een functie waarover op het desbetreffende Congres gestemd wordt;
  - g. het doen van een voorstel aan het Congres voor de afhandeling van de agenda;
  - h. een zo rustig en ordelijk mogelijk verloop van de besluitvorming op het Congres;
  - i. het vaststellen van notulen van het Congres en het binnen vier weken na het Congres toezenden daarvan aan het partijbestuur.
2. Het congrespresidium zal aan het partijbestuur gevraagd en ongevraagd adviseren omtrent procedures, termijnen, enz. met betrekking tot het Congres.

■ STEMGERECHTIGDE CONGRESDEELNEMERS

Artikel 4.

1. Stemrecht op het Congres hebben die leden die zich tenminste een maand van te voren hebben aangemeld bij het partijbureau, behoudens in het in artikel 14 lid 3 van de statuten bedoelde geval.
2. De aldus opgegeven leden zijn stemgerechtigde congresdeelnemers.
3. Het partijbureau stelt minstens drie weken voor het Congres de afdelingsbesturen op de hoogte van de uit die afdeling afkomstige stemgerechtigde congresdeelnemers.

■ CONGRESSTUKKEN

Artikel 5.

1. Ter voorbereiding van een Congres geldt het volgende tijdschema:
  - a) zes maanden vóór het Congres dienen voorstellen voor de congresagenda bij het partijbestuur te zijn ingediend;
  - b) vijf maanden vóór het Congres worden inhoudelijke congresstukken aangeboden aan het partijbestuur;
  - c) uiterlijk veertien weken vóór het Congres worden de ontwerp-congresstukken in het ledenblad gepubliceerd dan wel in verkorte vorm samengevat. Indien en voor zover ontwerp-congresstukken in verkorte vorm worden gepubliceerd worden zij integraal aan de afdelingen toegezonden en aan partijleden die zich als congresdeelnemer aanmelden, alsmede op aanvraag aan andere partijleden; gresdeelnemer aanmelden, alsmede op aanvraag aan andere partijleden
  - d) uiterlijk tien weken vóór het Congres worden de ontwerp-congresstukken en de jaarlijkse verantwoording van het partijbestuur door de provinciale afdelingen besproken, in aanwezigheid van tenminste één lid van het partijbestuur;
  - e) uiterlijk tien weken vóór het Congres kunnen amendementen bij het partijbestuur worden ingediend;
  - f) uiterlijk twee weken vóór het Congres wordt de congreskrant waarin de te behandelen congresstukken zijn opgenomen, in het ledenblad gepubliceerd of op andere wijze ter kennis gebracht van ten minste de stemgerechtigde congresdeelnemers.
2. De toezichtraad kan afwijkingen van het tijdschema goedkeuren.
3. Het Congres kan besluiten voorstellen en amendementen te behandelen, waarvoor het tijdschema van lid 1 sub c t/m f niet is gevolgd en waarvoor de toezichtraad ook geen afwijkingen heeft goedgekeurd. Dit geldt uitsluitend voor onderwerpen die voldoen aan twee vereisten tezamen:
  - a) het onderwerp is pas kort vóór het Congres als eventueel te behandelen onderwerp bekend geworden, zodat tijdige indiening niet mogelijk was, en
  - b) het onderwerp is spoedeisend en kan dus geen uitstel lijden.
4. De verantwoording van de fracties in de Eerste en de Tweede Kamer, van de delegatie in het Europese Parlement en van het partijbestuur en eventuele andere niet amendeerbare stukken worden uiterlijk twee weken vóór het Congres in het ledenblad gepubliceerd of op andere wijze ter kennis gebracht van ten minste de stemgerechtigde congresdeelnemers.
5. Dit artikel is niet van toepassing voor een extra Congres als bedoeld in artikel 14 lid 2 of lid 3 van de statuten.

Artikel 6.

Voorstellen, amendementen, moties en actuele moties kunnen worden ingediend door een afdeling, het partijbestuur, een landelijke werkgroep zoals bedoeld in artikel 101, of ten minste vijftien partijleden gezamenlijk.

Artikel 7.

1. Amendementen op congresstukken worden door het congrespresidium ingedeeld in de volgende categorieën:
  - categorie 1: betreft amendementen die van ondergeschikte betekenis zijn, slechts kleine veranderingen voorstellen of zuiver redactioneel van aard zijn;
  - categorie 2: betreft amendementen die wel op verschillen duiden, maar niet leiden tot herziening op hoofdpunten van het voorliggende congresstuk;
  - categorie 3: betreft amendementen die beogen wezenlijke veranderingen aan te brengen in het voorliggende congresstuk.
2. Bezwaren tegen de categorie-indeling van amendementen, bedoeld in lid 1 van dit artikel, kunnen worden voorgelegd aan de commissie voor geschil en beroep.

Artikel 8.

1. Uiterlijk zeven weken vóór het Congres deelt het congrespresidium aan de betrokken indieners mee, welke amendementen zijn ingedeeld in categorie 1 en wat het voorstel van het partijbestuur is tot overneming of verwerping van deze amendementen.
2. Indien een indiener zich niet kan vinden in de categorie indeling van het presidium, kan hij daartegen binnen 1 week na bekendmaking bezwaar indienen bij het presidium. Indien bezwaar wordt gemaakt heroverweegt het presidium haar oordeel binnen 1 week. Indien het

presidium met de heroverweging niet aan het bezwaar van de kandidaat tegemoet komt kan de indiener uiterlijk vijf weken voor het Congres in beroep gaan bij de commissie voor geschil en beroep. De commissie kan een amendement verplaatsen naar een andere categorie. Het congrespresidium zorgt ervoor dat de gewijzigde indeling in de congreskrant wordt opgenomen. Wanneer het amendement oorspronkelijk was ingedeeld in categorie 1, dan wordt het voorstel van het partijbestuur tot overneming of verwerping weggelaten.

Artikel 9.

1. Het partijbestuur publiceert alle amendementen met de categorie-indeling en met zijn kanttekeningen van "voors" of "tegens". Bij amendementen, ingedeeld in categorie 1 vermeldt het partijbestuur zijn voorstel tot overneming of tot verwerping.
2. Amendementen behorend tot categorie 1 worden zonder discussie op het Congres in het voorliggende congresstuk hetzij overgenomen hetzij niet verwerkt, overeenkomstig het daarbij vermelde voorstel van het partijbestuur.
3. De in categorie 2 ingedeelde amendementen komen afzonderlijk in stemming na toelichting van de indieners en van het partijbestuur, echter zonder discussie in het Congres.
4. De in categorie 3 ingedeelde amendementen komen afzonderlijk in stemming na eventuele discussie in het Congres.

Artikel 10.

1. Tot tien dagen vóór het Congres kunnen moties schriftelijk en ondertekend bij het congrespresidium worden ingediend.
2. Tot achtenveertig uur vóór de aanvang van het Congres kunnen schriftelijk en ondertekend amendementen worden ingediend op in de congreskrant opgenomen moties.
3. Tot twee uur na de aanvang van het Congres kunnen actuele moties schriftelijk en ondertekend bij het congrespresidium worden ingediend. Actuele moties moeten gaan over onderwerpen die voldoen aan de twee vereisten tezamen zoals bepaald in artikel 5 lid 3 van deze reglementen. Tot vier uur na de aanvang kunnen amendementen op deze moties schriftelijk en ondertekend bij het congrespresidium worden ingediend.

■ TOEGANG EN SPREEKRECHT

Artikel 11.

1. In beginsel hebben alle partijleden toegang tot het Congres en mogen alle partijleden aldaar het woord voeren.
2. Het congrespresidium deelt vooraf, in de congreskrant, aan elk agendapunt een bepaalde spreektijd toe. Het congrespresidium kan voorstellen tot afwijking daarvan doen.
3. Bij het toedelen van de beschikbare spreektijd zal het congrespresidium rekening houden met de gewenste verdeling van spreektijd over vrouwen en mannen.

■ EXTRA CONGRES ALS BEDOELD IN ARTIKEL 14 LID 3 VAN DE STATUTEN

Artikel 12.

1. Een extra Congres in het geval, bedoeld in artikel 14 lid 3 van de statuten, kan door de in dat artikel genoemde verzoekers worden bijeengeroepen door schriftelijke convocatie aan alle partijleden. Degenen die het Congres bijeenroepen leveren, na overleg met het partijbureau, de te verzenden stukken aan bij het partijbureau. Het partijbureau draagt zorg voor adressering en verzending.
2. De convocatie moet in elk geval vermelden:
  - a. de datum van het Congres (ten minste dertig dagen na verzending van de convocatie) en de plaats, het adres en het begintijdstip;
  - b. een verwijzing naar artikel 14 lid 3 van de statuten en een opgave van data en feiten, op grond waarvan dat artikellid van toepassing wordt geacht;
  - c. een aanduiding van het (de) te behandelen onderwerp(en);
  - d. een adres voor opgave van stemgerechtigde congresdeelnemers en de sluitingsdatum van de termijn daartoe (twee weken vóór de congresdatum);
  - e. een adres voor het verkrijgen van nadere informatie en eventuele stukken.
3. Tegelijk met de convocatie wordt een lijst van namen en woonplaatsen van degenen die het Congres bijeenroepen meegezonden.

Artikel 13.

1. In het in artikel 14 lid 3 van de statuten bedoelde geval wordt de aan het congrespresidium opgedragen zorgtaak behartigd door degenen die het extra Congres bijeenroepen, evenwel zonder de verplichting tot voorafgaand overleg met het partijbestuur.

2. Degenen die het extra Congres bijeenroepen dragen voorts zorg voor het opmaken van een presentielijst van stemgerechtigde congresdeelnemers met de namen en afdelingen van de congresdeelnemers en hun handtekeningen. Deze presentielijst, de opgaven van stemgerechtigde congresdeelnemers die van de afdelingen zijn ontvangen en de notulen van het Congres worden binnen een maand aan het partijbestuur verstrekt.

III - REFERENDUM

■ BESLUITVORMEND REFERENDUM

Artikel 14.

1. Het Congres kan besluiten tot het organiseren van een besluitvormend referendum. Het Congres stelt daartoe de vraagstelling vast en bepaalt twee of meer mogelijkheden tot beantwoording.
2. Op het congresbesluit tot het organiseren van een besluitvormend referendum zijn de bepalingen met betrekking tot de congresstukken en de besluitvorming door het Congres onverminderd van toepassing.

Artikel 15.

1. Het Congres draagt de organisatie van een referendum en de vaststelling van de uitslag op aan een ad hoc commissie bestaande uit een door het Congres vast te stellen oneven aantal leden, van ten minste vijf. Ten minste drie van hen worden door het Congres benoemd. Het partijbestuur benoemt uit zijn midden twee commissieleden, binnen twee weken na het congresbesluit.
2. Als het Congres geen commissie instelt, wordt het partijbestuur als zodanig geacht te zijn aangewezen.

Artikel 16.

1. Een referendum wordt schriftelijk gehouden onder alle partijleden. De leden krijgen ten minste vier weken de tijd om te antwoorden.
2. Ieder lid zal zelf het referendum beantwoorden. De beantwoording is anoniem.
3. Een lid dat blanco antwoordt of antwoordt met een antwoord dat niet voldoet aan de voorgeschreven mogelijkheden, telt mee voor de bepaling van de totale deelname; het antwoord wordt gerekend als zijnde "geen mening".

Artikel 17.

De uitkomst van een referendum wordt geacht een voor de partij geldend besluit te zijn, mits ten minste de helft van de leden heeft deelgenomen aan de beantwoording en de uitkomst door ten minste de helft van de deelnemende leden is gesteund.

■ CORRECTIEF REFERENDUM

Artikel 18.

1. Het Congres kan besluiten dat een door hem genomen besluit in een correctief referendum aan de partijleden wordt voorgelegd. Hangende de uitslag van het referendum wordt de uitvoering van het bedoelde genomen besluit geschorst.
2. Een voorstel aan het Congres om een correctief referendum te houden kan slechts in behandeling worden genomen indien:
  - a. het bedoelde genomen besluit dat volgens het voorstel aan een correctief referendum zal worden onderworpen, genomen is bij hoofdelijke stemming (= stemmen zijn geteld), waarbij het aantal voorstanders minder dan zeventig procent van het totaal aantal geldig uitgebrachte stemmen bedroeg;
  - b. het voorstel wordt gedaan binnen twee uur nadat het bedoelde genomen besluit werd genomen, maar uiterlijk vóór de sluiting van het Congres;
  - c. het aantal stemgerechtigde congresdeelnemers dat feitelijk aanwezig is op het moment dat het voorstel wordt gedaan, ten minste tweederde van het totale aantal stemgerechtigde congresdeelnemers is dat op het Congres als aanwezig is geregistreerd;
  - d. het voorstel wordt gesteund wordt door ten minste dertig procent van de aanwezige stemgerechtigde congresdeelnemers;
  - e. de vraagstelling voor het voorgestelde correctief referendum zich beperkt tot het verwerpen van het bedoelde genomen besluit.
3. Op het congresbesluit tot het organiseren van een correctief referendum, zijn de bepalingen met betrekking tot de besluitvorming door het Congres onverminderd van toepassing.

Artikel 19.

1. Op een correctief referendum zijn de artikelen 15, 16 en 17 van gelijke toepassing.
2. Indien niet aan de in artikel 17 genoemde voorwaarden voor een geldend besluit wordt voldaan, wordt het geschorste congresbesluit uitgevoerd.

IV - VERKIEZINGSREGLEMENTEN

■ ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 20.

Alle leden hebben het recht zich beschikbaar te stellen voor functies die in of namens de partij worden vervuld.

Artikel 21.

Ieder lid kan zichzelf of een ander lid kandideren voor functies en vertegenwoordigingen op landelijk niveau mits de kandidaatstelling gesteund wordt door ten minste 15 leden.

Artikel 22.

Bevoegd tot kandidaatstelling voor de partijraad, waarvan de samenstelling is geregeld in de artikelen 94 en 95, zijn de leden in de desbetreffende afdeling, provincie, DWARS c.q. een van de erkende landelijke werkgroepen.

Artikel 23.

Bevoegd tot kandidaatstelling voor functies en vertegenwoordigingen op provinciaal, afdelings- en federatieniveau zijn alle individuele leden in de desbetreffende provincie, afdeling respectievelijk federatie.

Artikel 24.

Een bestuur bestaat uit ten minste drie leden.

Artikel 25.

De zittingsperiode van bestuursleden en leden van partijorganen waarvoor verkiezing of benoeming plaatsvindt, is twee jaar. Deze bepaling geldt niet voor het partijbestuur, de partijraad en de toezichtraad, zoals genoemd in de statuten. De maximale aaneengesloten zittingsduur is zes jaar. Op afdelingsniveau kan door een gemotiveerd besluit van de ledenvergadering van de bepaling in de vorige zin worden afgeweken.

Artikel 26.

1. Tussentijdse vacatures in besturen en andere partijorganen waarvoor verkiezing of benoeming plaatsvindt, kunnen na een voorafgaande kandidaatstellingsprocedure worden vervuld door het bevoegde orgaan.
2. In geval van tussentijdse opvolging heeft de betrokkene zitting tot het einde van de oorspronkelijke zittingsperiode.

Artikel 27.

1. Bestuursleden kunnen alleen van hun functie worden ontheven door het orgaan dat hen heeft gekozen. De bevoegdheid om leden van het partijbestuur van hun functie te ontheffen is echter voorbehouden aan het Congres. Hangende definitieve besluitvorming door het congres kunnen leden van het partijbestuur tijdelijk worden geschorst door de toezichtraad.
2. Een besluit tot ontheffing kan slechts worden genomen indien een gemotiveerd voorstel hiertoe afzonderlijk voor een vergadering van het bevoegde orgaan is geagendeerd. De betrokkene wordt in de gelegenheid gesteld voorafgaand aan deze vergadering schriftelijk verweer te voeren en heeft tijdens de vergadering het recht mondeling toelichting te verstrekken.

Artikel 28

1. Een ieder die als kandidaat op een kandidatenlijst voor een functie als volksvertegenwoordiger staat, moet lid zijn van GroenLinks. Met kandidatenlijst wordt hier bedoeld de concept-kandidatenlijst die aan de leden tijdens het kandidatenreferendum, het lijsttrekkersreferendum of aan het Congres of een algemene ledenvergadering wordt gepresenteerd.
2. Iedere volksvertegenwoordiger moet lid zijn van GroenLinks.

3. Van kandidaten voor vertegenwoordigende functies wordt verwacht dat zij een bereidverklaring ondertekenen waarin zij aangeven de verplichting op zich te nemen de zetel ter beschikking te stellen wanneer de ledenvergadering op het betrokken niveau daarom verzoekt of het lidmaatschap van de partij eindigt en tevens op de hoogte te zijn van de van toepassing zijnde afdrachtregeling.

Artikel 29.

1. De maximale zittingsduur van volksvertegenwoordigers bedraagt 12 jaar, resp. 15 voor Europarlementariërs in het desbetreffende orgaan.
2. Een volksvertegenwoordiger die de maximale zittingsduur bereikt in de loop van een zittingsperiode, houdt zitting tot deze periode is verstreken.
3. In bijzondere gevallen kan het op het desbetreffende niveau betrokken bestuur (afdelingsbestuur of provinciaal bestuur of partijbestuur) besluiten om een volksvertegenwoordiger voor een extra periode toegang tot de kandidaatstelling te verlenen. Een dergelijk besluit wordt met de bijbehorende argumentatie schriftelijk gemeld aan de algemene ledenvergadering op het desbetreffende niveau en aan het partijbestuur. Het partijbestuur meldt het besluit inzake de extra periode van landelijke vertegenwoordigers aan de toezichtraad.
4. Een kandidaat kan tegen een negatief besluit inzake de extra periode beroep aantekenen bij het bestuur of orgaan van het hoger liggende niveau (provinciaal afdelingsbestuur of partijbestuur of landelijke commissie voor geschil en beroep). Het betreffende bestuur of orgaan toetst of het bestuur bij de afwijzing van de extra periode de voorgeschreven procedure conform dit artikel heeft gevolgd en of zij in redelijkheid en zorgvuldigheid tot haar besluit is gekomen. N.a.v. een beroep en de toetsing besluit het bestuur of orgaan op het hoger liggende niveau definitief over de toekenning van de extra periode.
5. Als een volksvertegenwoordiger niet voor een extra termijn in aanmerking komt, ook niet na een beroep, kan zij/hij niet op de kandidatenlijst worden geplaatst, ook niet op een onverkiesbare plaats. Het betreffende bestuur kan niet besluiten om voor de tweede maal een volksvertegenwoordiger voor een extra periode op de kandidatenlijst te plaatsen, tenzij in de eerste extra periode minder dan 50% van de zittingsperiode van het betreffende orgaan is vol gemaakt.

Artikel 30.

Bij tussentijdse vacatures in een vertegenwoordigend lichaam wordt de vacante plaats in beginsel ingenomen door de eerstvolgende kandidaat op de desbetreffende kandidatenlijst. Voor afwijking van deze regel is een gemotiveerd besluit van de ledenvergadering nodig.

Artikel 31.

1. Volksvertegenwoordigers kunnen alleen worden teruggeroepen door het orgaan dat belast is met de vaststelling van de kandidatenlijst voor het desbetreffende vertegenwoordigend lichaam.
2. Tot een terugroepingprocedure kan worden overgegaan als een volksvertegenwoordiger handelt in strijd met het vastgestelde verkiezingsprogramma of met andere duidelijk vaststaande hoofdlijnen van beleid, zich onttrekt aan de verantwoordingsplicht aan de ledenvergadering, slecht functioneert of anderszins het partijbelang schade toebrengt.
3. Wanneer de ledenvergadering van oordeel is dat één of meer van bovengenoemde omstandigheden zich voordoen, kan zij uitspreken dat het overweging verdient het vertrouwen in de betrokken volksvertegenwoordiger op te zeggen en het besluit tot terugroeping in stemming te brengen.
4. De ledenvergadering kan besluiten voorafgaand aan het voorgenomen terugroepingbesluit een bemiddelingscommissie te benoemen, die na toepassing van hoor en wederhoor verslag uitbrengt.
5. Het besluit tot terugroeping van een volksvertegenwoordiger moet worden genomen in een tweede, speciaal daartoe uitgeschreven vergadering. De betrokkene wordt in de gelegenheid gesteld voorafgaand aan deze vergadering schriftelijk verweer te voeren en heeft tijdens de vergadering het recht mondeling toelichting te verstrekken.
6. Bij terugroeping van een lid van de Eerste Kamer, de Tweede Kamer of het Europese Parlement vervalt de verplichting dat de ledenvergadering (i.c. het Congres) eerst een uitspraak moet doen als bedoeld onder 3. In dat geval komen de onder 3 en 4 genoemde bevoegdheden toe aan het partijbestuur.
7. Bij hun bereidverklaring verplichten kandidaten zich via een schriftelijke verklaring hun zetel ter beschikking te stellen wanneer het bevoegde orgaan daartoe krachtens bovenstaande terugroepingprocedure heeft besloten. Het niet nakomen van deze verplichting is grond voor roeyement zoals bepaald in artikel 11 van de statuten.

8. Over voornemen en besluit tot terugroeping zoals bepaald in lid 3 en 5 wordt schriftelijk gestemd. Blanco stemmen tellen mee voor het bepalen van de kiesdeler van de stemming.

Artikel 32.

Beslissingen over het deelnemen aan verkiezingen voor een vertegenwoordigend lichaam en over eventuele samenwerking met andere partijen worden genomen door de desbetreffende ledenvergadering.

■ UITZONDERLIJKE SITUATIES

Artikel 33.

In uitzonderlijke situaties kan de toezichtraad afwijkingen van de voorgeschreven verkiezingsprocedure goedkeuren.

Artikel 34.

Van de termijnen die in de verkiezingsreglementen zijn voorgeschreven, mag in geval van vervroegde verkiezingen voor zover nodig worden afgeweken.

Artikel 35.

1. Op het moment dat een Kabinet zijn ontslag aanbiedt of anderszins naar het oordeel van het landelijk bestuur rekening gehouden moet worden met tussentijdse verkiezingen voor de Tweede Kamer, wordt onmiddellijk de kandidaatstelling voor Tweede Kamerverkiezingen geopend.
2. De kandidaatstelling sluit tien dagen nadat het Koninklijk Besluit tot ontbinding van de Tweede Kamer bekend wordt gemaakt.

■ KANDIDATENLIJSTEN

Artikel 36.

1. De partijraad stelt, op voorstel van het partijbestuur, het verkiezingsplan vast. Het verkiezingsplan bevat in elk geval:
  - de opdracht aan de programmacommissie;
  - de opdracht aan de kandidatencommissie;
  - de wijze waarop de programmacommissie en de kandidatencommissie worden samengesteld;
  - de wijze waarop de campagne wordt ingericht;
  - de kaders voor profiel en criteria van de kandidaten.
2. Het partijbestuur stelt het profiel en de criteria voor de kandidaten voor de landelijke kandidatenlijsten vast en neemt een besluit over de lengte van de lijst.
3. Het partijbestuur bepaalt het aantal namen dat als eerste voorkomt op alle per kieskring in te dienen lijsten (zogenaamde kopplaatsen).
4. De verkiezing voor de kopplaatsen geschiedt door het Congres en het lijsttrekkerreferendum. Het partijbestuur stelt vast over welk aantal kopplaatsen afzonderlijk per plaats wordt gestemd. Voor de invulling van de overige plaatsen wordt een blokstemming gehouden.
5. Per provincie of combinatie van provincies kan de door het Congres vastgestelde lijst van kopplaatsen met de namen van een aantal andere kandidaten worden aangevuld (zogenaamde regioplaatsen) conform de procedure in artikel 37.

Artikel 37.

1. Het partijbestuur draagt zorg voor de vaststelling, inlevering en verbinding van de kandidatenlijsten, met inachtneming van de desbetreffende voorschriften uit de Kieswet.
2. Kandidatenlijsten kunnen worden aangevuld met regioplaatsen. De namen van kandidaten op deze regioplaatsen worden ingevuld onder verantwoordelijkheid van de provinciale ledenvergaderingen krachtens eigen procedures en worden uiterlijk op de dag van het verkiezingscongres schriftelijk meegedeeld aan het partijbestuur. Indien deze termijn wordt overschreden, kunnen de regioplaatsen door het partijbestuur worden ingevuld.

■ KANDIDATENCOMMISSIES

Artikel 38.

1. Ter voorbereiding van de verkiezing van de leden van het partijbestuur en de samenstelling van de kandidatenlijst voor de verkiezing van de leden van de Eerste Kamer, de Tweede Kamer en het Europees Parlement wordt een kandidatencommissie ingesteld. De kandidatencommissie bestaat uit vijf en maximaal negen leden.
2. De leden van de kandidatencommissie voor de verkiezing van de leden van het partijbestuur worden uiterlijk tien maanden voorafgaand aan de verkiezing op het congres door de toezichtraad benoemd.
3. De leden van de kandidatencommissie voor de samenstelling van de kandidatenlijst voor de verkiezing van de leden van de Tweede kamer worden uiterlijk elf maanden voorafgaand aan de verkiezing op het congres door het partijbestuur benoemd.
4. De leden van de kandidatencommissie voor de samenstelling van de kandidatenlijst voor de verkiezingen van de leden van de Eerste Kamer en het Europees Parlement worden uiterlijk tien maanden voorafgaand aan de verkiezing op het congres door het partijbestuur benoemd.
5. Het partijbestuur legt haar werkwijze bij de benoeming van de leden van de kandidatencommissie vast in een protocol.

Artikel 39.

1. De kandidatencommissie draagt zorg voor de werving en selectie van voldoende geschikte integere kandidaten zorgt ervoor dat het aanbod kandidaten voldoet aan de diversiteiten uit artikel 5 van de statuten. De commissie is ook zelf bevoegd tot kandidaatstelling voor het desbetreffende orgaan. Artikel 21 is in dat geval niet van toepassing.
2. De kandidatencommissie draagt zorg voor een faire competitie tussen kandidaten en voor de informatievoorziening over de kandidaten aan de leden.
3. De kandidatencommissie zorgt ervoor dat alle vertrouwelijke gegevens van en over kandidaten na afloop van de interne verkiezingen worden vernietigd. Dit met uitzondering van de bereidverklaringen en de verzamelde gegevens inzake de integriteit van de kandidaten. Deze gegevens worden bewaard voor een periode van maximaal vijf jaar. De bewaartermijn wordt verlengd als de kandidaten zich in een nieuwe procedure opnieuw kandidaat stellen. De informatie is slechts toegankelijk voor kandidatencommissies en de betrokken kandidaat.
4. De kandidatencommissie legt in een protocol vast op welke wijze de hiervoor genoemde taken worden uitgevoerd, met inachtneming van het bepaalde in artikel 40.

Artikel 40

1. De kandidatencommissie:
  - a. publiceert een oproep tot kandidaatstelling in het ledenblad, met daarbij een verwijzing naar de door het partijbestuur vastgestelde profielen en criteria alsmede de kandidaatstellingstermijn;
  - b. werft actief kandidaten, met dien verstande dat bij de samenstelling van de kandidatenlijst voor de verkiezing van de leden van de Eerste Kamer, de Tweede Kamer en het Europees Parlement voorafgaand aan de werving de desbetreffende fracties worden geraadpleegd;
  - c. beoordeelt alle kandidaten op hun geschiktheid en integriteit. Daartoe bevraagt zij de kandidaten zo nodig op hun kennis en vaardigheden, trekt zij zo nodig de opgegeven referenties na en wint zij informatie in over het functioneren van de desbetreffende huidige fractie of het partijbestuur en de individuele leden die zich kandidaat hebben gesteld;
  - d. stelt een advies vast voor de kandidaten die zij geschikt acht voor de kandidatenlijst voor de verkiezing van de leden van de Eerste Kamer, de Tweede Kamer en het Europees Parlement en geeft een advies over de volgorde van deze kandidaten op de kandidatenlijst;
  - e. doet een voordracht voor het lijsttrekkerschap voor het referendum, zoals bedoeld in artikel 52, van de Tweede Kamer en het Europees Parlement van bij voorkeur tenminste twee kandidaten. Slechts in bijzondere gevallen kan de kandidatencommissie hier van afwijken. De commissie legt hierover verantwoording af aan het partijbestuur.
  - f. maakt voor de verkiezing van de leden van het partijbestuur een advies waarbij voor elke functie binnen het partijbestuur bij voorkeur ten minste twee kandidaten worden gesteld. Slechts in bijzondere gevallen kan de commissie hiervan afwijken;
  - g. geeft per kandidaat een gemotiveerde beschrijving van haar bevindingen, opdat de leden zich een oordeel over de kandidaten en hun plaats op de lijst kunnen vormen. De kandidatencommissie onderbouwt haar oordeel over de geschiktheid van de

- kandidaat op basis van de door het partijbestuur vastgestelde profielen en criteria en de afwegingen die zij voor wat betreft de teamsamenstelling heeft gemaakt. Bij het advies voor het partijbestuur doet de commissie ook aanbevelingen voor het partijbestuur als geheel.
- h. stelt de kandidaten uiterlijk 4 weken voor publicatie van het advies vertrouwelijk van haar oordeel op de hoogte en geeft alle kandidaten de gelegenheid om zich uit de procedure terug te trekken of tegen het oordeel bezwaar en beroep in te stellen;
  - i. past haar voordracht naar aanleiding van de beslissing op bezwaar of beroep aan en verwijdert de namen van de kandidaten die hebben besloten zich uit de procedure terug te trekken;
  - j. publiceert haar voordracht indien de termijn voor bezwaar en beroep ongebruikt is verstreken of de aanpassingen uit lid 1, onderdeel i hebben plaatsgevonden.
2. Degene die door de kandidatencommissie ongeschikt is bevonden voor de kandidatenlijst voor de verkiezing van de leden van de Eerste Kamer, Tweede Kamer en het Europees Parlement of het partijbestuur is hiermee geen kandidaat meer, tenzij zijn of haar bezwaar of beroep gegrond is verklaard.

Artikel 41

1. Indien een kandidaat zich niet kan vinden in het oordeel van de kandidatencommissie, kan hij daartegen binnen 48 uur na bekendmaking van het oordeel bezwaar maken.
2. Het maken van bezwaar geschiedt door het indienen van een bezwaarschrift bij de kandidatencommissie. Het bezwaarschrift wordt ondertekend en bevat ten minste de naam en het adres van de indiener, de dagtekening inclusief het tijdstip en de gronden van het bezwaar.
3. Indien bezwaar wordt gemaakt, heroverweegt de kandidatencommissie haar oordeel binnen 48 uur nadat de bezwaartermijn, bedoeld in lid 1, is verstreken. De kandidatencommissie kan besluiten de kandidaat daarbij te horen.
4. Indien de kandidatencommissie met de heroverweging niet aan het bezwaar van de kandidaat tegemoet komt, stelt de kandidatencommissie haar besluit, binnen de in lid 3 genoemde termijn, op schrift. Tegen dit schriftelijke besluit kan binnen 48 uur na de bekendmaking van het besluit op bezwaar beroep worden ingesteld bij de commissie voor geschil en beroep.
5. Het beroep kan alleen dan worden ingediend indien en nadat tegen het oordeel van de kandidatencommissie bezwaar is gemaakt. Het beroepschrift wordt ondertekend en bevat ten minste de naam en het adres van de indiener, de dagtekening inclusief het tijdstip en de gronden van het beroep.
6. De commissie voor geschil en beroep stelt de kandidaat in de gelegenheid het beroepschrift toe te lichten en toetst aan de hand van het beroepschrift en de daarop gegeven toelichting of de kandidatencommissie de voorgeschreven procedure heeft gevolgd en of zij in redelijkheid, gezien het vastgestelde profiel en werkwijze, tot haar besluit is gekomen. De commissie voor geschil en beroep neemt het besluit op beroep binnen zeven dagen nadat het beroepschrift is ingediend.

■ STEMMINGEN

Artikel 42.

Over personen wordt schriftelijk of elektronisch gestemd. Indien voor een plaats of functie van het congrespresidium of de commissie voor geschil en beroep slechts één kandidaat beschikbaar is, kan deze bij acclamatie worden gekozen. Blanco stemmen tellen mee voor het bepalen van de uitslag van de stemming. De vergadering benoemt een stembureau van drie leden om de stemmingen te leiden en de uitslag ervan te bepalen.

Artikel 43.

Over zaken wordt gestemd met behulp van een stemkaart of, indien voor de desbetreffende vergadering geen stemkaarten zijn uitgereikt, bij handopsteken. Tenzij in de statuten of het huishoudelijk reglement anders is bepaald, wordt besloten bij meerderheid van stemmen. Besluitvorming bij acclamatie is toegestaan, tenzij ten minste één stemgerechtigd lid van de vergadering vraagt om hoofdelijke stemming. Onthoudingen tellen niet mee voor het bepalen van de uitslag van de stemming.

Artikel 44.

Om gekozen te zijn moet een kandidaat ten minste de helft van het aantal uitgebrachte stemmen op zich hebben verenigd, tenzij daarover elders in dit reglement een andere bepaling is opgenomen. Als bij de eerste stemming geen der kandidaten gekozen is, vindt herstemming plaats tussen

de twee kandidaten met het hoogste aantal stemmen. Mocht ook bij herstemming geen van beide kandidaten de meerderheid van het aantal uitgebrachte geldige stemmen hebben behaald, is geen der kandidaten gekozen en wordt de vergadering geschorst. Vervolgens wordt opnieuw gestemd over deze niet-ingevoelde plaats. Aan de stemming kunnen ook kandidaten deelnemen die wel zijn voorgedragen door de kandidatencommissie maar zich niet eerder voor deze plaats verkiesbaar hebben gesteld. Als vervolgens niet een van de aan de stemming deelnemende kandidaten tenminste de helft van de stemmen krijgt, vindt er tussen de twee kandidaten met de meeste stemmen een herstemming plaats. Bij de herstemming tussen de 2 kandidaten met de meeste stemmen is vervolgens de kandidaat met het hoogste aantal stemmen gekozen, ook als de verkozene niet ten minste de helft van de stemmen heeft behaald. Bij een gelijk aantal stemmen beslist het lot.

Artikel 45.

Bij de vaststelling van een kandidatenlijst wordt (behalve wanneer een blokstemming van toepassing is) per plaats gestemd, te beginnen met de eerste.

Artikel 46.

Bij een blokstemming voor de vaststelling van een kandidatenlijst zijn die kandidaten gekozen, die achtereenvolgens de meeste stemmen op zich hebben verenigd, tot het aantal te vervullen plaatsen bereikt is. Om in een blokstemming gekozen te zijn moet een kandidaat echter ten minste een derde van het aantal uitgebrachte stemmen op zich hebben verenigd. Als ten gevolge van deze bepaling niet alle vacante plaatsen vervuld kunnen worden, worden deze niet ingevuld.

Artikel 47.

Bij een blokstemming voor de verkiezing van een bestuur of een ander partijorgaan zijn die kandidaten gekozen, die achtereenvolgens de meeste stemmen op zich hebben verenigd, tot het aantal te vervullen plaatsen bereikt is. Om in een blokstemming gekozen te zijn moet een kandidaat echter ten minste een derde van het aantal uitgebrachte stemmen op zich hebben verenigd. Voor stemmingen waarbij er minimaal evenveel plaatsen beschikbaar zijn als kandidaten geldt een kiesdrempel van 50%. Als ten gevolge van deze bepaling niet alle vacante plaatsen vervuld kunnen worden, volgt per niet vervulde plaats herstemming tussen de twee niet gekozen kandidaten die in de blokstemming het hoogst aantal stemmen hebben gekregen, en wel op de wijze zoals geregeld in artikel 44 vanaf de tweede volzin. Wanneer in die situatie in de eerste stemming te weinig kandidaten ten minste een derde van het aantal uitgebrachte stemmen hebben behaald, vindt herstemming plaats tussen de kandidaten en zijn degenen met de meeste stemmen gekozen.

Artikel 48.

Als bij een blokstemming voor de laatst beschikbare plaats op twee kandidaten een gelijk aantal stemmen is uitgebracht beslist het lot.

■ VERKIEZINGSREGLEMENT TWEDE KAMER

Artikel 49.

Het Congres waarop de kandidatenlijst wordt samengesteld, vindt plaats uiterlijk zes weken voor de dag van de kandidaatstelling, zoals bedoeld in de Kieswet. De datum van het verkiezingscongres wordt bepaald en tijdig gepubliceerd door het partijbestuur.

Artikel 50.

Ter voorbereiding van het verkiezingscongres geldt het volgende tijdschema:

1. Uiterlijk twaalf maanden voor het congres stemt de partijraad in met het voorstel van het partijbestuur voor het verkiezingsplan.
2. Uiterlijk elf maanden voor het Congres voorziet het partijbestuur in:
  - a. benoeming van de kandidatencommissie, zoals bedoeld in art. 38.
  - b. vaststelling van de door deze commissie te hanteren kaders rond profiel en criteria zoals bedoeld in artikel 36.
  - c. het vastleggen van de samenstelling (minimaal drie leden), de termijn en het mandaat van de referendumcommissie.
3. De kandidatencommissie zorgt ervoor dat uiterlijk tien maanden voor het Congres in het ledenblad een oproep tot kandidaatstelling verschijnt, waarbij ook de door het partijbestuur vastgestelde profiel en criteria worden gepubliceerd.
4. Tot uiterlijk acht maanden voor het Congres kunnen kandidaten gesteld worden bij de kandidatencommissie.

5. De kandidatencommissie publiceert uiterlijk vier maanden voor het Congres de groslijst met haar oordeel over de geschiktheid van kandidaten ten behoeve van de interne campagne.
6. De lijsttrekker wordt twee tot drie maanden voor het congres gekozen door middel van een besluitvormend ledenreferendum.
7. Uiterlijk een maand voor het lijsttrekkerreferendum doet de commissie een voordracht aan de leden zonder een voorkeur uit te spreken van bij voorkeur ten minste twee en maximaal drie door de commissie geschikt geachte kandidaten. Slechts in bijzondere gevallen kan de kandidatencommissie hier van afwijken; de commissie legt hierover verantwoording af aan het partijbestuur.
8. Enkel kandidaten die door de kandidatencommissie worden voorgedragen voor het lijsttrekkerschap kunnen deelnemen aan het lijsttrekkerreferendum.
9. Uiterlijk een maand voor het congres start de interne campagne voor de rest van de lijst.
10. Indien er slechts een kandidaat wordt voorgedragen, vindt er geen lijsttrekkerreferendum plaats, maar wordt de lijsttrekker op het congres gekozen.

Artikel 51.

1. Het partijbestuur is verantwoordelijk voor de interne campagne van zowel lijsttrekker als de rest van de kandidatenlijst.
2. Het partijbestuur legt de regels voor de interne campagne vast in een protocol.

■ **Lijsttrekkerreferendum**

Artikel 52.

1. Om gekozen te worden heeft een kandidaat meer dan 50% van de uitgebrachte stemmen nodig.
2. Indien geen der kandidaten meer dan de helft van de uitgebrachte stemmen op zich weet te verenigen, vindt verkiezing plaats op het kandidatencongres.
3. Het referendum is slechts geldig wanneer tenminste 30 procent van de stemgerechtigde leden een stem heeft uitgebracht.
4. Indien er geen lijsttrekker door middel van het referendum verkozen is wordt de lijsttrekker gekozen op het congres.

Artikel 53.

1. Gestemd wordt door op het (elektronische) stembiljet een of meer kandidaten te noteren in volgorde van voorkeur. Op het stembiljet wordt de mogelijkheid gegeven blanco te stemmen. Een stembiljet geldt in eerste instantie als een stem van de eerste voorkeur. Een kandidaat met meer dan de helft van de geldige stemmen is gekozen.
2. Indien geen kandidaat aan deze voorwaarde voldoet wordt steeds de kandidaat met het geringste aantal biljetten afgewezen. Hebben tenminste twee kandidaten een zelfde geringste aantal biljetten, dan wordt door loting bepaald welke kandidaat wordt afgewezen. Elk van de biljetten voor de afgewezen kandidaat wordt toegekend aan de erop genoemde kandidaat van eerstvolgende voorkeur, die nog niet is afgewezen. Biljetten waarop geen verdere voorkeur wordt genoemd zijn uitgeput. Een kandidaat met meer dan de helft van de niet uitgeputte stemmen is gekozen.
3. De uitslag wordt conform lid 2 in rondes berekend, waarbij het maximale aantal rondes gelijk is aan het aantal kandidaten minus 1.

Artikel 54.

1. Het partijbestuur benoemt een referendumcommissie die verantwoordelijk is voor vaststelling en bekendmaking van het tijdschema, het verloop van de stemming en de vaststelling van de uitslag.
2. De referendumcommissie legt de regels voor de stemprocedure en haar eigen werkwijze vast in een protocol.
3. Indien de juistheid van de uitslag wordt betwist dient er direct bij de bekendmaking een beroep te worden ingesteld. In geval van beroep volgt er een hertelling.

■ **Vaststelling kandidatenlijst**

Artikel 55.

1. Voor de stemming op het congres vormt de groslijst die door de kandidatencommissie is vastgesteld het uitgangspunt.
2. Kandidaten zijn slechts die personen die door de kandidatencommissie daarvoor als geschikt zijn beoordeeld of door de Commissie voor Geschil en beroep in de beroepsfase alsnog als kandidaat zijn aangemerkt.
3. Het kandidatencongres stelt de kandidatenlijst definitief vast.

■ VERKIEZINGSREGLEMENT EERSTE KAMER

Artikel 56.

1. De artikelen 49 en 50 uit het Verkiezingsreglement voor de Tweede Kamer zijn bij de samenstelling van de kandidatenlijst voor de Eerste Kamer van overeenkomstige toepassing met uitzondering van het bepaalde in lid 5 en 6.
2. Bij de toepassing van artikel 50 worden alle termijnen genoemd in de leden 1, 2, 3, en 5 van dat artikel met één maand verminderd.

Artikel 57.

Het partijbestuur wijst de leden van de Provinciale Staten aan, die belast worden met de indiening van de kandidatenlijsten.

Artikel 58.

De leden van Provinciale Staten brengen hun stem uit op de eerste kandidaat van de ingediende lijst, tenzij het partijbestuur in verband met afspraken met andere partijen over overdracht van stemmen anders beslist.

■ VERKIEZINGSREGLEMENT EUROPEES PARLEMENT

Artikel 59.

1. De artikelen 49 en 50 uit het Verkiezingsreglement voor de Tweede Kamer zijn bij de samenstelling van de kandidatenlijst voor het Europese Parlement van overeenkomstige toepassing.
2. Bij de toepassing van artikel 50 worden alle termijnen genoemd in de leden 1, 2, 3, 4, 5 en 7 van dat artikel met één maand verminderd.

■ VERKIEZINGSREGLEMENT PROVINCIALE STATEN

Artikel 60.

De kandidatenlijst voor de verkiezingen van Provinciale Staten wordt vastgesteld tijdens een ledenvergadering of middels een kandidatenreferendum. De ledenvergadering of de vaststelling van de uitslag van het referendum vindt uiterlijk zes weken voor de dag van de kandidaatstelling, zoals bedoeld in de Kieswet, plaats. De datum van de ledenvergadering of de periode waarin het referendum plaatsvindt wordt bepaald en tijdig gepubliceerd door het provinciaal bestuur.

Artikel 61.

Ter voorbereiding van de samenstelling van de kandidatenlijst geldt het volgende tijdschema:

1. Uiterlijk zeven maanden voor de ledenvergadering of het kandidatenreferendum roept het provinciaal bestuur de leden in de provincie op kandidaten te stellen voor het lidmaatschap van Provinciale Staten.
2. Tot uiterlijk drie maanden voor de ledenvergadering of het kandidatenreferendum kunnen de leden uit de provincie schriftelijk en ondertekend namen van kandidaten indienen bij het provinciaal bestuur.
3. Tot uiterlijk twee maanden voor de ledenvergadering of het kandidatenreferendum hebben de gestelde kandidaten gelegenheid bij het provinciaal bestuur hun bereidverklaringformulier in te dienen. Een kandidaat die niet reageert of de genoemde termijn overschrijdt wordt geacht niet te hebben bewilligd.
4. Uiterlijk tien dagen voor de ledenvergadering of het kandidatenreferendum worden de gegevens van de kandidaten, eventueel aangevuld met een advies van het provinciaal bestuur, schriftelijk voorgelegd aan alle in de provincie woonachtige leden.
5. Ter uitvoering van de onder 1 t/m 4 genoemde bepalingen benoemt de provinciale ledenvergadering een kandidatencommissie.
6. Indien een kandidatenreferendum wordt georganiseerd stelt het provinciaal bestuur een referendumcommissie in conform artikel 62.

Artikel 62.

1. Het bestuur draagt de organisatie van het kandidatenreferendum op aan een referendumcommissie. De commissie is verantwoordelijk voor de bekendmaking van het tijdschema, het verloop van de stemming en de vaststelling van de uitslag van het referendum.
2. De referendumcommissie bestaat uit vijf leden. Het bestuur benoemt de leden van de commissie voor een termijn van vier jaar en legt het mandaat van de commissie vast.

3. De referendumcommissie legt haar werkwijze vast in een protocol. Het protocol wordt vervolgens door het bestuur vastgesteld.
4. Indien de juistheid van de uitslag van het kandidatenreferendum wordt betwist dient binnen 24 uur na de bekendmaking beroep te worden ingesteld bij de referendumcommissie.

Artikel 63.

1. De provinciale ledenvergadering bepaalt het aantal namen op de kandidatenlijst, met inachtneming van het maximum dat de Kieswet voorschrijft.
2. De provinciale ledenvergadering kan besluiten per kieskring verschillende lijsten in te dienen en/of onderscheid te maken tussen kop- en aanbevelingsplaatsen.
3. Indien de kandidatenlijst tijdens een ledenvergadering wordt vastgesteld, wordt tijdens de ledenvergadering voor de kopplaatsen per plaats gestemd. De provinciale ledenvergadering kan besluiten voor de aanbevelingsplaatsen een blokstemming te houden.
4. Voor de onder 1, 2 en 3 bedoelde besluiten doet het provinciaal bestuur (of de kandidatencommissie, wanneer deze is ingesteld) een voorstel.

Artikel 64.

Het provinciaal bestuur draagt zorg voor de vaststelling, inlevering en verbinding van de kandidatenlijsten, met inachtneming van de desbetreffende voorschriften uit de Kieswet.

■ VERKIEZINGSREGLEMENT (DEEL)GEMEENTERADEN

Artikel 65.

Ter voorbereiding van de samenstelling van de kandidatenlijst geldt het volgende tijdschema:

1. Uiterlijk zeven maanden voor de ledenvergadering of het kandidatenreferendum roept het afdelingsbestuur de leden van de afdeling op kandidaten te stellen voor het lidmaatschap van de (deel)gemeenteraad.
2. Tot uiterlijk drie maanden voor de ledenvergadering of het kandidatenreferendum kunnen de leden van de afdeling schriftelijk en ondertekend namen van kandidaten indienen bij het afdelingsbestuur.
3. Tot uiterlijk twee maanden voor de ledenvergadering of het kandidatenreferendum hebben de gestelde kandidaten gelegenheid bij het afdelingsbestuur hun bereidverklaringsformulier in te dienen. Een kandidaat die niet reageert of de genoemde termijn overschrijdt wordt geacht niet te hebben bewilligd.
4. Uiterlijk tien dagen voor de ledenvergadering of het kandidatenreferendum worden de gegevens van de kandidaten, eventueel aangevuld met een advies van het afdelingsbestuur, schriftelijk voorgelegd aan alle in de afdeling woonachtige leden.
5. Ter uitvoering van de onder 1 t/m 4 genoemde bepalingen benoemt de afdelingsledenvergadering een kandidatencommissie.
6. Indien een kandidatenreferendum wordt georganiseerd stelt het afdelingsbestuur een referendumcommissie in conform artikel 62.

Artikel 66.

De artikelen 60 en 63 uit het Verkiezingsreglement voor de Provinciale Staten zijn bij de samenstelling van de kandidatenlijst voor de (deel)gemeenteraden van overeenkomstige toepassing.

Artikel 67.

1. De afdelingsledenvergadering bepaalt het aantal namen op de kandidatenlijst, met inachtneming van het maximum dat de Kieswet c.q. de desbetreffende gemeentelijke verordening voorschrijft.
2. De ledenvergadering kan besluiten onderscheid te maken tussen kop- en aanbevelingsplaatsen.
3. Indien de kandidatenlijst tijdens een ledenvergadering wordt vastgesteld, wordt tijdens de ledenvergadering voor de kopplaatsen gestemd. De ledenvergadering kan besluiten voor de aanbevelingsplaatsen een blokstemming te houden.
4. Voor de onder 1, 2 en 3 bedoelde besluiten doet het afdelingsbestuur (of de kandidatencommissie, wanneer deze is ingesteld) een voorstel.

Artikel 68.

Bij gemeenteraadsverkiezingen komen binnen een federatie de in dit reglement genoemde taken en bevoegdheden toe aan de federatielidenvergadering respectievelijk het federatiebestuur.

Artikel 69.

In geval van gemeentelijke herindeling wordt ter uitvoering van bovengenoemde bepalingen een nieuwe afdeling of federatie gevormd.

Artikel 70.

Binnen regio-afdelingen stemmen de leden bij de stemmingen over de plaatsen op de kandidatenlijsten alleen over de kandidatenlijsten die in hun eigen (deel)gemeente wordt ingediend.

■ VERKIEZINGSREGLEMENT PARTIJBESTUUR

Artikel 71.

1. Bij de verkiezing van het partijbestuur is het bepaalde in artikel 50 van het Verkiezingsreglement voor de Tweede Kamer van overeenkomstige toepassing, met uitzondering van het bepaalde in lid 6 en 7.
2. Bij de toepassing van artikel 50 worden alle termijnen genoemd in de leden 1, 2, 3 en 5 van dat artikel met één maand verminderd.

Artikel 72.

Voor de verkiezing van leden van het partijbestuur wordt per plaats gestemd. Indien ook na herstemming geen der kandidaten ten minste de helft van de uitgebrachte stemmen op zich weet te verenigen, vindt een tweede herstemming plaats over de kandidaat met het hoogste aantal stemmen. Indien deze ook dan nog niet tenminste de helft van de uitgebrachte stemmen krijgt, blijft de plaats oningevuld.

■ VERKIEZINGSREGLEMENT AFVAARDIGING EUROPESE FEDERATIE VAN GROENE PARTIJEN/ EUROPESE GROENE PARTIJ

Artikel 73.

1. De vaste delegatie van GroenLinks naar het congres van de Europese Federatie van Groene Partijen / de Europese Groene Partij bestaat uit leden van partijbestuur, Tweede Kamer, Eerste Kamer en Europees Parlement die uit hoofde van hun functie verantwoordelijk zijn voor de contacten met de Europese Federatie van Groene Partijen / de Europese Groene Partij. Het partijbestuur beslist over de uiteindelijke samenstelling van de vaste delegatie.
2. De vaste delegatie wordt voor ieder congres aangevuld met tenminste drie extra leden die hiertoe door het congres verkozen worden. Het partijbestuur beslist vóór het Congres met hoeveel extra leden de delegatie wordt aangevuld.
3. De leden van de aanvullende delegatie worden tegelijkertijd met de leden van het partijbestuur verkozen, voor de zittingsperiode van het zittende partijbestuur.
4. De leden worden verkozen door het Congres, op voordracht van de kandidatencommissie partijbestuur conform artikel 70 van dit reglement. De verkiezing van de leden van de delegatie verloopt overeenkomstig die van de leden van het partijbestuur, met inachtneming van het bepaalde onder lid 5.
5. Bij de verkiezing van de leden van de delegatie zoals bedoeld onder lid 4 zijn alleen die kandidaten gekozen wier benoeming niet strijdig is met de eisen die de Europese Federatie van Groene Partijen / de Europese Groene Partij stellen aan de samenstelling van de delegatie. Indien een kandidaat om deze reden niet wordt verkozen, is automatisch de kandidaat verkozen die aan de bovengenoemde eisen voldoet en de meeste stemmen van de tot dan toe niet verkozen kandidaten heeft, tot het aantal plaatsen in de delegatie is vervuld.
6. Wanneer de afgevaardigden verhinderd zijn voor een bijeenkomst van het congres, zijn zij gemachtigd om in overleg met het partijbestuur in hun naam een plaatsvervanger op te laten treden, met dien verstande dat deze vertegenwoordiging niet strijdig is aan de eisen zoals genoemd in lid 5. Zij dragen volledige verantwoordelijkheid voor wat hun plaatsvervanger in hun naam doet.

Artikel 74.

1. Het lid van het partijbestuur dat is belast met Europese zaken vertegenwoordigt het partijbestuur van GroenLinks in de raad van de Europese Federatie van Groene Partijen / de Europese Groene Partij.
2. Indien GroenLinks recht heeft op een tweede (of derde) afgevaardigde krachtens de statuten van de Europese Federatie van Groene Partijen / de Europese Groene Partij wordt GroenLinks aanvullend door één (of meer) van de leden van de delegatie zoals benoemd in artikel 72 lid 2 vertegenwoordigd in de raad.

3. Het Congres wijst bij de verkiezing van de extra delegatieleden zoals benoemd in artikel 72 lid 2 en 3 aan wie van deze leden tevens de afgevaardigde(n) is (zijn) naar de raad.
4. Bij de verkiezing van het lid c.q. de leden van de delegatie zoals bedoeld onder lid 3 zijn alleen die kandidaten gekozen wier benoeming niet strijdig is met de eisen die de Europese Federatie van Groene Partijen / de Europese Groene Partij stellen aan de samenstelling van de delegatie. Indien een kandidaat om deze reden niet wordt verkozen, is automatisch de kandidaat verkozen die aan de bovengenoemde eisen voldoet en de meeste stemmen van de tot dan toe niet verkozen kandidaten heeft, tot het aantal plaatsen in de delegatie is vervuld.
5. Wanneer de afgevaardigden verhinderd zijn voor een bijeenkomst van de raad, zijn zij gemachtigd om in overleg met het partijbestuur in hun naam een plaatsvervanger op te laten treden, met dien verstande dat deze vertegenwoordiging niet strijdig is aan de eisen zoals genoemd in lid 4. Zij dragen volledige verantwoordelijkheid voor wat hun plaatsvervanger in hun naam doet.

■ VERKIEZINGSREGLEMENT OVERIGE BESTUREN

Artikel 75.

In de verkiezing van besturen op provinciaal, federatie- en afdelingsniveau wordt door de desbetreffende ledenvergaderingen volgens eigen procedures voorzien, met inachtneming van hetgeen in dit hoofdstuk onder "Algemene bepalingen" en "Stemmingen" is voorgeschreven.

V - AFDELINGEN

Artikel 76.

De afdelingsgrenzen worden bepaald door het partijbestuur na overleg met de betrokken leden.

Artikel 77.

Het hoogste orgaan van de afdeling is de afdelingsledenvergadering (ALV), die wordt gevormd door de aanwezige leden van de afdeling. Besluiten van de ALV zijn bindend voor de overige organen van de afdeling.

Artikel 78.

1. Het afdelingsbestuur schrijft ten minste tweemaal per jaar een ALV uit.
2. Aan de leden wordt ten minste tien dagen van te voren de agenda bekendgemaakt.
3. Op verzoek van ten minste vijf procent van de leden wordt door het afdelingsbestuur op een termijn van ten hoogste drie weken een ALV bijeengeroepen.
4. Voldoet een afdelingsbestuur niet aan het bepaalde in lid 1 tot en met 3, dan neemt het desbetreffende provinciaal bestuur tijdelijk deze verplichtingen over, tot aan het bepaalde wordt voldaan door het afdelingsbestuur. Indien het afdelingsbestuur langer dan een jaar in gebreke blijft, is artikel 81 van toepassing.

Artikel 79.

Ten minste éénmaal per jaar:

1. beoordeelt de ALV aan de hand van schriftelijke beleidsverslagen het gevoerde en te voeren beleid van het afdelingsbestuur en de gemeenteraadsfractie c.q. de deelgemeenteraadsfractie;
2. stelt de ALV de begroting van het komende boekjaar vast;
3. stelt de ALV, mede aan de hand van een schriftelijk verslag van de kascontrolecommissie, de jaarrekening van het voorgaande boekjaar van de afdeling vast;
4. kiest de ALV de leden van het afdelingsbestuur, voor zover er vacatures zijn en/of de zittingstermijn van de zittende bestuursleden is verstreken;
5. kiest de ALV, voor zover er vacatures zijn en/of de zittingstermijn van de zittende leden is verstreken, een uit ten minste drie leden bestaande kascontrolecommissie.
6. kiest de ALV, voor zover er vacatures zijn en/of de zittingstermijn van de zittende leden is verstreken, de afgevaardigden in de partijraad.

Artikel 80.

Met inachtneming van het bepaalde in artikel 75 kan door ten minste zeven leden een nieuwe afdeling worden opgericht. Om zelfstandig te kunnen voortbestaan dient de afdeling een jaar na oprichting ten minste vijftien leden te tellen.

Artikel 81.

Onverminderd de voorgaande bepalingen dient een afdeling bij haar werkzaamheden te voldoen aan de volgende minimumvoorwaarden:

1. het manifesteren van GroenLinks ter plaatse;
2. in principe deelnemen aan binnen het afdelingsgebied uitgeschreven verkiezingen voor vertegenwoordigende lichamen;
3. jaarlijks de door de ALV goedgekeurde begroting voor het lopende jaar en jaarrekening over het voorafgaande jaar vóór 15 april opsturen aan het partijbestuur;
4. een moment organiseren, waarop leden samen het landelijke Congres voorbereiden;
5. zorgen dat van een afdeling ten minste twee leden naar het Congres gaan

Artikel 82.

Voldoet een afdeling niet aan de in de artikelen 79 en 80 opgenomen bepalingen of voorziet het afdelingsbestuur ondanks de interventie van het provinciaal bestuur binnen een jaar niet aan het bepaalde in artikel 77 lid 1 tot en met 3, dan kan het partijbestuur besluiten tot wijziging van de afdelingsgrenzen in het betrokken gebied, na overleg met de betrokken leden.

VI - FEDERATIES

Artikel 83.

De federatie is verantwoordelijk voor het optreden van GroenLinks in de gemeente, voor zover dat optreden wordt vereist door een belang dat de afdelingsgrenzen overstijgt.

Artikel 84.

Op federaties zijn van overeenkomstige toepassing de bepalingen in de artikelen 77 en 78, waarbij voor afdelingsbestuur gelezen wordt federatiebestuur en voor afdelingsledenvergadering federatiele-
denvergadering (FLV).

Artikel 85.

De FLV stelt na goedkeuring door de betrokken afdelingsledenvergaderingen een federatiereglement vast, waarin ten minste staat omschreven welke de bevoegdheden zijn die door de afdelingen aan de federatie zijn overgedragen.

VII - PROVINCIES

Artikel 86.

Het hoogste orgaan van de provincie is de provinciale ledenvergadering (PLV), die wordt gevormd door de aanwezige leden van de provincie. Besluiten van de PLV zijn bindend voor de overige organen van de provincie.

Artikel 87.

1. Het provinciaal bestuur schrijft ten minste éénmaal per jaar een PLV uit.
2. Aan de leden wordt ten minste veertien dagen van tevoren de agenda bekendgemaakt.
3. Op verzoek van ten minste vijf procent van de leden of van een afdeling wordt door het provinciaal bestuur op een termijn van ten hoogste vier weken een PLV bijeen geroepen.

Artikel 88.

Ten minste éénmaal per jaar:

1. beoordeelt de PLV aan de hand van schriftelijke beleidsverslagen het gevoerde en te voeren beleid van het provinciaal bestuur, de Statenfractie en de afvaardiging naar de partijraad, voor zover die gekozen is op grond van artikel 96 lid 4 en 6;
2. stelt de PLV de begroting van het komende boekjaar vast;
3. stelt de PLV, mede aan de hand van een schriftelijk verslag van de kascontrolecommissie, de jaarrekening van het voorgaande boekjaar van de afdeling vast;
4. kiest de PLV, voor zover er vacatures zijn en/of de zittingstermijn van de zittende leden is verstreken, een uit ten minste drie leden bestaande kascontrolecommissie;
5. kiest de PLV de leden van het provinciaal bestuur, voor zover er vacatures zijn en/of de zittingstermijn van de zittende bestuursleden is verstreken;
6. kiest de PLV, voor zover er vacatures zijn en/of de zittingstermijn van de zittende leden is verstreken, de afvaardiging naar de partijraad zoals bedoeld in artikel 96 lid 4 en 6.

Artikel 89.

Het provinciaal bestuur heeft tot taak:

1. de organisatie en voorbereiding van PLV's;
2. het stimuleren van de oprichting van afdelingen binnen de provincie;
3. het zo nodig op verzoek ondersteunen van afdelingen en bemiddelen bij conflicten;
4. het tijdelijk overnemen van de taken van een afdelingsbestuur dat in gebreke blijft zoals bepaald in artikel 77 lid 4;
5. het betrekken van afdelingen bij provinciaal-politieke activiteiten;
6. het organiseren van de kandidaatstelling en verkiezingscampagne voor de Provinciale Statenverkiezingen.

VIII – PARTIJBESTUUR

Artikel 90.

Het partijbestuur heeft, onverminderd de in de statuten genoemde taken, tot taak:

1. namens de partij op te treden en de algemene leiding op zich te nemen;
2. de werkzaamheden van de partij te coördineren;
3. de besluiten van het Congres uit te voeren;
4. beleid te ontwikkelen op basis van de congresbesluiten;
5. de afdelingen, federaties en provincies te stimuleren en daartoe de nodige politieke en organisatorische initiatieven te nemen.

Artikel 91.

1. Het partijbestuur bestaat uit zeven leden.
2. Voor het partijbestuur bestaat een rooster van aftreden. Het partijbestuur stelt een rooster van aftreden op zodanig dat niet alle bestuursleden tegelijkertijd worden vervangen. De zittingstermijn (zonder herbenoeming) is nooit langer dan drie jaar. Het partijbestuur legt het rooster van aftreden ter goedkeuring voor aan de toezichtraad.
3. Verkiezing in het kader van dit rooster van aftreden geldt als reguliere verkiezing van een partijbestuur en gebeurt conform artikel 70 door het congres.

Artikel 92.

1. Het partijbestuur wordt gevormd door de voorzitter en zes leden. De voorzitter is eindverantwoordelijk voor het gehele bestuur. De overige portefeuilles zijn Europa en internationaal, publiciteit en campagnes, interne partijontwikkeling, externe partijontwikkeling, personeel en organisatie, financieel beleid. De leden van het partijbestuur worden per portefeuille gekozen.
2. Ter vervanging van de voorzitter kiest het Congres vervolgens één van de zes overige leden van het partijbestuur tevens tot vice-voorzitter. De leden die verantwoordelijk zijn voor het financieel beleid en voor personeel en organisatie zijn voor de wet respectievelijk penningmeester en secretaris.

Artikel 93.

Het bestuur kent een vacatieregeling, die wordt vastgesteld door de toezichtraad. Wijzigingen treden in werking met ingang van de bestuurstermijn van een volgend partijbestuur.

IX - PARTIJRAAD

Artikel 94.

De partijraad komt ten minste twee keer per jaar bijeen, of zoveel vaker als het partijraadsbestuur het nodig acht. De partijraad kan tevens bijeen worden geroepen op voorstel van ten minste tien procent van de leden van de partijraad.

Artikel 95.

1. De partijraad kiest uit zijn midden een partijraadsbestuur van vijf personen.
2. Voor de verkiezing van het partijraadsbestuur wordt een blokstemming gehouden.
3. Het partijraadsbestuur organiseert en presideert de vergaderingen van de partijraad.

Artikel 96.

Leden van de partijraad zijn de afgevaardigden van de afdelingen, van de werkgroepen en van DWARS. Het aantal leden van de partijraad bedraagt 80, waarvan 68 A-leden en 10 W-leden en 2 D-leden. Voor de verdeling van de A-zetels in de partijraad geldt een kiesdeler, die wordt berekend door het aantal leden van de partij te delen door 68. Eens in de drie jaar op 1 december stelt het partijbestuur deze kiesdeler vast en maakt het een verdeling van de partijraadszetels over de provincies naar rato van het aantal leden in die provincies met een minimum van twee partijraadszetels per provinciale afdeling.

Artikel 97.

1. De leden van de partijraad worden gekozen door de afdelingsledenvergaderingen voor een periode van drie jaren.
2. Elke afdeling die per 1 december één- of meermalen de kiesdeler behaalt, kan een dienovereenkomstig aantal afgevaardigden kiezen. De afdelingsvergaderingen kiezen tot 15 februari de afgevaardigden.
3. Afdelingen kunnen ten behoeve van de verkiezing van afgevaardigden in de partijraad samenwerking zoeken met andere afdelingen in dezelfde provincie. De afdeling Brussel kan hiertoe samenwerking zoeken met andere afdelingen in de Nederlandse provincies Limburg, Noord-Brabant of Zeeland en vice versa. Elke combinatie van afdelingen die door aldus samen te werken één of meermalen de kiesdeler behaalt, kan een dienovereenkomstig aantal afgevaardigden kiezen.
4. Wanneer er in eenzelfde provincie, na de verkiezing van de afgevaardigden in de partijraad door afdelingen en/of combinaties van afdelingen, minder afgevaardigden zijn gekozen dan het aantal waarop de desbetreffende provincie recht heeft, voorziet de provinciale ledenvergadering in de aanwijzing van de overige afgevaardigden. De provinciale ledenvergadering kiest de overige afgevaardigden vóór 1 mei van het volgende jaar.
5. De afdelingen en provincies regelen de wijze van verkiezing in hun eigen reglementen.
6. Voor de verdeling van de W-zetels wordt een vergadering bijeengeroepen van vertegenwoordigers van de erkende landelijke werkgroepen, zoals beschreven in artikel 101, waarin elk van deze werkgroepen één stem heeft.

Artikel 98.

De partijraad heeft, onverminderd de in de statuten genoemde taken, de volgende taken en bevoegdheden:

- a. het organiseren van debatten over het gevoerde beleid van het bestuur, de fracties in de Eerste Kamer van de Staten Generaal en de delegatie in het Europees Parlement;
- b. het formuleren van politieke conclusies die richting geven aan het politieke beleid van de vereniging
- c. Het bijeenroepen van het congres.

Artikel 99.

Elk lid van de partijraad heeft het recht om agendapunten en voorstellen voor debat in te dienen bij het partijraadbestuur. De partijraad beslist op voorstel van het partijraadbestuur over de behandeling van deze punten.

Artikel 100.

In de partijraad kan niets in stemming komen wanneer minder dan dertig procent van de partijraadsleden aanwezig is.

X - TOEZICHTRAAD

Artikel 101.

1. De toezichtraad houdt toezicht op de organisatorische, juridische en financiële aspecten van beleid en werkzaamheden van het partijbestuur door middel van:
  - ⌚ het aanstellen van de accountant en het goedkeuren van de begroting en jaarverslag van de vereniging;
  - ⌚ het goedkeuren van de begroting en jaarverslag van de met de vereniging verbonden stichtingen en instellingen;
  - ⌚ het goedkeuren en evalueren van het jaarwerkplan;
  - ⌚ het bewaken van de implementatie en de uitvoering van de congresbesluiten tussen de congressen door;
  - ⌚ het benoemen van de kandidatencommissie voor het partijbestuur;
  - ⌚ het instemmen met bepaalde besluiten van het partijbestuur, voor zover elders in deze reglementen bepaald.

2. De toezichtraad rapporteert aan het congres;
3. De toezichtraad bestaat uit vijf leden en wordt benoemd door het congres.
4. De kandidatencommissie voor de verkiezing van de toezichtraad wordt benoemd door het congres op voordracht van de toezichtraad.

XI – LANDELIJKE WERKGROEPEN

Artikel 102.

1. Onder "landelijke werkgroep" wordt verstaan een landelijk werkende groep, als bedoeld in artikel 38 van de statuten en als zodanig erkend door het partijbestuur en gemeld aan de partijraad.
2. De landelijke werkgroep werkt volgens een protocol dat na overleg met de werkgroepen door het partijbestuur wordt vastgesteld.
3. Een landelijke werkgroep regelt behoudens het bepaalde in lid 2 zelfstandig haar werkzaamheden.
4. Een landelijke werkgroep heeft op grond van artikel 6 het recht om voorstellen, amendementen en moties voor het Congres in te dienen.
5. Een landelijke werkgroep zal ten minste éénmaal per jaar een jaarverslag van haar activiteiten aan het partijbestuur toesturen.
6. Op verzoek van de groep wordt deze informatie ter bespreking geagendeerd door de partijraad.

XII - OVERIGE BEPALINGEN

■ DEELNAME AAN COLLEGE OF REGERING

Artikel 103.

Bij deelname aan een college van B & W of Gedeputeerde Staten of aan de regering woont een vertegenwoordiger van het op het desbetreffende niveau betrokken bestuur (afdelingsbestuur c.q. provinciaal bestuur c.q. partijbestuur) de interne onderhandelingsbesprekingen en de selectiegesprekken met de kandidaten bij. De vertegenwoordiger heeft een adviserende stem en voorziet de desbetreffende ledenvergadering tijdig van informatie.

■ OPENBAARHEID VAN VERGADERINGEN

Artikel 104.

1. In beginsel zijn alle vergaderingen openbaar. In vergaderingen kunnen partijleden het woord voeren met inachtneming van door de voorzitter van de vergadering te stellen regels.
2. Slechts wanneer vertrouwelijke zaken ter sprake zullen komen kan een vergadering, bij gemotiveerd besluit, de vergadering of een gedeelte van de vergadering besloten verklaren.

■ VERANTWOORDINGSPLICHT

Artikel 105.

Personen die in of namens de partij een functie vervullen, zijn verantwoording schuldig aan het orgaan dat hen heeft gekozen.

■ ONVERENIGBAARHEID VAN FUNCTIES

Artikel 106.

Een lid kan niet tegelijkertijd vervullen:

1. meer dan één vertegenwoordigende functie;
2. een bestuurs- en vertegenwoordigende functie op hetzelfde niveau;
3. het lidmaatschap van het partijbestuur en het lidmaatschap van de toezichtraad, de partijraad, het congrespresidium of de commissie voor geschil en beroep;
4. het lidmaatschap van de commissie voor geschil en beroep en het lidmaatschap van het partijbestuur, de toezichtraad, de partijraad of het congrespresidium;
5. het lidmaatschap van de kascontrolecommissie en het lidmaatschap van het bestuur of (steun)fractie op hetzelfde niveau;
6. een functie als werknemer in relatie tot bestuur of fractie en een functie in ditzelfde bestuur of fractie;
7. een functie als ambtsdrager en een bestuurs- of vertegenwoordigende functie op hetzelfde niveau;
8. functie als ambtsdrager en een vertegenwoordigende functie in een orgaan dat (indirect) invloed uitoefent op het door haar / hem te voeren beleid;
9. het lidmaatschap van een kandidatencommissie en het kandidaat zijn voor het orgaan waarvoor de commissie is ingesteld.

■ ONVERENIGBAARHEID VAN LIDMAATSCHAP

Artikel 107.

1. Het partijbestuur kan het lidmaatschap opzeggen, indien een lid zich kandidaat stelt voor een vertegenwoordigende functie voor een andere politieke groepering of zich anderszins profileert binnen een dergelijke groepering en indien de ledenvergadering op het betrokken niveau dat niet toelaatbaar acht.
2. Voor vertegenwoordigende functies op landelijk niveau beslist het congres over de onder 1 bedoelde toelaatbaarheid.

■ COMMISSIE VOOR GESCHIL EN BEROEP

Artikel 108.

De commissie voor geschil en beroep, die belast is met de uitvoering van het bepaalde in de artikelen 38 en 44 van de statuten, bestaat uit minimaal zes leden en één plaatsvervangend lid.

Artikel 109.

De leden van de commissie voor geschil en beroep worden gekozen door het Congres, op voordracht van het partijbestuur.

Uitgave van GroenLinks
Postadres: Postbus 8008, 3503 RA Utrecht
Bezoekadres: Oudegracht 312, Utrecht
Telefoonnummer: 030-2399900
Mail: info@groenlinks.nl

redactie: Hester van der Putte, afdeling Partij & Communicatie Landelijk Bureau
maart 2013